

Garbingas Švedijos karalienės apdovanojimas

Teresė Gužauskienė

Higienos institutas

2023 m. pabaiga Vilniaus kolegijos Sveikatos priežiūros fakulteto Slaugos katedros vedėjai, lektorei, bendrosios praktikos slaugytojai Jurgitai Stankūnienei atnešė malonių žinių. Jai paskirtas 2023 m. aukščiausias Tarptautinis Švedijos karalienės Silvijos slaugos apdovanojimas „Queen Silvia Nursing Award“ už pasiūlytą idėją sukurti sergantiems žmonėms pritaikytą higienos stalėlį su prausimosi instrukcija.

Tarptautiniai karalienės Silvijos slaugos apdovanojimai „Queen Silvia Nursing Award“ įsteigti 2013 m. Švedijoje karalienės Silvijos 70-ojo jubiliejaus garbei. Apdovanojimus organizuoja Švedijos karalienės Silvijos demencijos slaugos fondui atstovaujanti švietėjiška organizacija „Swedish Care International“. Jos tikslas – kurti pažangą pagyvenusių žmonių ir demencija sergančių ligonių slaugos procese. Projektas vykdomas Švedijoje, Suomijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Brazilijoje, JAV (Vašingtono universitetas). Idėjas teikti gali visi Lietuvos slaugytojai ir slaugos studentai. Vienintelis reikalavimas – idėjos turi būti skirtos pagerinti demencija sergančių, senyvo amžiaus žmonių ar slaugomų žmonių gyvenimo kokybę ir jų psichologinę būklę. Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimas kasmet skiriamas geriausią idėją pasiūliusiam dalyviui iš kiekvienos šalies. Lietuvoje konkursą organizuoja slaugos namai „Addere Care“ (vadovė Kristina Judinienė) kartu su Švedijos karalystės ambasada Vilniuje. Tradiciškai laimėtojas visose šalyse skelbiamas vienu metu – gruodžio 23 d., Švedijos karalienės Silvijos gimtadienio rytą.

Lietuvoje Švedijos karalienės Silvijos slaugos apdovanojimai organizuojami jau ketvirtus metus. Slaugytojai iš visos Lietuvos skatinami teikti idėjas, kaip pagerinti slaugos kokybę.

2023 m. Lietuvos slaugytojai šiam konkursui pateikė beveik 40 idėjų. Iš jų šešios pateko į finalą. Penkias idėjas iš pateiktųjų išrinko komisija, kurią sudarė 6 savo srities slaugos profesionalai iš Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, gydymo bei mokymo įstaigų, vieną – internetinės apklausos dalyviai. Be laimėjusios idėjos „Sergantiems žmonėms pritaikytas higienos stalėlis su prausimosi instrukcija“, į finalą pateko šios:

- slaugytojos Ilonos Klevinskienės idėja „Išmaniosios sauskelnės suaugusiems žmonėms, kurios siunčia signalą, kada tiksliai laikas jas keisti, kad būtų išvengta nepatogumų ir odos pažeidimų“;
- slaugytojos Laimos Baršauskienės idėja „Konsultacijų centras artimiesiems ir pacientams, kur žmonės telefonu ar užėję gyvai gaus visą jiems reikiamą su liga ir slaugymu susijusią informaciją“;
- slaugytojos Jurgitos Stankūnienės idėja „Išmanieji drabužiai pavadinimu „Aš su tavim“, kurie siunčia signalus, kada laikas pavalgyti, išgerti vaistus, ar informuoja slaugantį žmogų tada, kai žmogus pargriuvo“;
- slaugytojos Jūratės Jakubonytės idėja „Sielovados ir terapijų palapinė, kurioje vyksta užsiėmimai, saugią ir jaukią aplinką randa tiek slaugomi žmonės, tiek ir ramybėje pabūti norintis personalas“;
- slaugytojos Olgos Eigelienės idėja „Patogus rankos apimties matavimo prietaisas, kurį paprasta naudoti ir sekti savo parametrus sveikstant po onkologinės krūties operacijos“.

Nugalėtojo laukia 6000 eurų piniginis prizas, kurį įsteigė „Addere Care“ slaugos namai, Švedijos karalienės Silvijos priėmimas karališkuosiuose rūmuose Stokholme ir asmeninė padėka.

Karalienės Silvijos apdovanojimas slaugytojai Jurgitai Stankūnienei ir kitiems šio konkurso laimėtojams iš kitų šalių bus įteiktas rugsėjo 11 dieną Švedijoje.

Slaugytoja Jurgita Stankūnienė (kairėje) Vilniaus kolegijos Sveikatos priežiūros fakultete praktinių mokymų metu.
Asmeninė autorės nuotrauka

Apie apdovanojimą jai pelniusią idėją, apie slaugytojo profesiją Jurgita Stankūnienė sutiko papasakoti žurnalo skaitytojams.

1. Kaip klostėsi jūsų profesinė biografija, kodėl pasirinkote šią nelengvą profesiją?

Slaugytoja dirbu jau 24 metus, 15 metų dėstytojauju Vilniaus kolegijoje. Tenka dirbti ir administracinį darbą – esu Slaugos katedros vedėja. Rinkdamasi profesiją nesiblaščiau. Apie tai, kad dar būdama vaikas mėgau rūpintis kitais, sužinojau iš savo tėvų. Jie išsaugojo straipsnį, kuriame žurnalistė, rašydama apie darželio vaikų veiklą, pasakoja, kaip aš padėjau savo draugams, pavyzdžiui, užsirišti batų raištelius. Gal tai ir buvo mano kaip slaugytojos kelio užuomazga.

2. Kas paskatino dalyvauti Tarptautiniuose karalienės Silvijos slaugos apdovanojimuose? Juose dalyvaujate jau ne pirmą kartą, esate pasiūliusi net septynias idėjas. Šiemet pateikėte keturias, dvi iš jų pateko į finalą, o viena atnešė laimėjimą.

Savo darbe kasdien matau žmones, kuriems reikalinga slauga, kuriems sudėtinga patiems pasirūpinti savo higiena. Tai žeidžia jų orumą, savivertę, mažina pasitikėjimą savimi, savo jėgomis. Matau daugybę dalykų, kurių trūksta, kad sergantieji turėtų galimybę būti savarankiškesni ir kad tai būtų galima padaryti paprasčiau, patogiau.

3. Kodėl pasirinkote pristatyti būtent tokią idėją – „Sergantiems žmonėms pritaikytas higienos stalėlis su prausimosi instrukcija“. Papasakokite plačiau apie jo paskirtį, kuo jis naudingas.

Viena iš svarbių sąlygų sėkmingai sveikti – higienos laikymasis. Mačiau, kaip nelengva kasdien užtikrinti sunkių pacientų higieną. Tad mano idėja gimė iš patirties. Tai mobilus, prie lovos pristumiamas kompaktiškas ir pagal situaciją lengvai pritaikomas higienos stalėlis. Jis turi visas reikiamas priemones vienoje vietoje ir prausimosi

instrukciją, jei slaugomas žmogus turi demencijos sindromą. Taip žmogui būtų patogiausius asmenų higienos veiksmus: nusiprausti veidą, rankas, išsivalyti dantis, susišukuoti ir kt. Šis stalelis skatina būti svarankiškam, o tai labai svarbu gerbiant paciento orumą.

4. Kas įkvepia, skatina tobulinti slaugos priemones? Turi būti didelė motyvacija savo energiją ir laiką skirti kūrybinėms idėjoms įgyvendinti.

Didžiausia motyvacija – palengvinti slaugos procesą ir pacientams, ir slaugytojams. Noras pagerinti slaugos kokybę, pritaikyti mokslo inovacijas savo darbe neleidžia apsnūsti, pasiduoti rutinai. Skatina ir kolegų palaikymas, padėsinimas, naudingi patarimai. Tobulėti verčia supratimas, kad siekiant pažangos svarbus yra kiekvieno specialisto indėlis ir pastangos.

5. Kuo svarbūs, jūsų manymu, tokie konkursai?

Džiaugiuosi, kad ryžausi dalyvauti šiame konkurse, kad išdrįsau pateikti savo idėjas. Mane tai motyvuoja tobulėti. Jaučiu didelį profesinį pasitenkinimą matydama, kad mano idėjos turi praktinę naudą. Tokie konkursai skatina slaugytojų kūrybiškumą, didina pasitikėjimą savo jėgomis ir profesine kompetencija. Jie suteikia galimybę suvokti savo profesinį pasirengimą lyginant su kitų šalių slaugytojais. Dalyvavimas tokio lygio konkurse ugdo valią, moko ne tik kalbėti apie idėjas, inovacijas, bet ir jas įgyvendinti, prisidėti prie jų kūrimo.

6. Ko palinkėtumėte savo kolegoms, o gal patartumėte?

Kolegoms norėčiau palinkėti būti kūrybingiems, nepasiduoti rutinai, tikėti savo jėgomis.

Žurnalo skaitytojų vardu nuoširdžiai sveikiname jus šio garbingo apdovanojimo proga. Linkime ir toliau savo žinias ir idėjas sėkmingai pritaikyti praktikoje.